

СПОТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ Е. БРОНТЕ «БУРЕМНИЙ ПЕРЕВАЛ»)

У XIX столітті передове місце у літературі Англії займає жанр роману. Однією з видатних жінок-романісток того часу є Емілія Бронте, чий роман – «Буремний перевал» є перлиною англійської літератури. У ньому автор змогла поєднати надбання своїх попередників та додати свої власні особливі риси творчості. Вітчизняний читач знайомиться із цим романом завдяки його перекладу українською мовою, тому надзвичайно важливим є збереження особливого стилю, приманного авторці, при перекладі. Більшість українських читачів потрапляє до світу вересових пусток Е. Бронте через переклад О. Андріяш 2009 року [2]. Лише у 2018 році «Буремний перевал» було перекладено Е. Євтушенко [1]. Порівнюючи ці два варіанти можна простежити основні проблеми, що виникають при перекладі.

Однією з головних помилок, що може виникати, перекладаючи художній текст, є сліпе слідування структурі речень оригіналу. Завданням перекладача є максимальне збереження змісту твору, проте важко створити гармонійний текст, користуючись шаблонами іншої мови, адже деякі поняття неможливо передати дослівно; у такому разі необхідний переклад на рівні речень або і цілого тексту. Наприклад, розглядаючи переклад речення «*It's a cuckoo's, sir – I know all about it, except where he was born, and who were his parents, and how he got his money at first. And that Hareton – has been cast out like an unfledged dunnock*» [3, с. 23], який здійснює Е. Євтушенко, можна простежити надмірне слідування структурі речення оригіналу: «Це зозулень, сер. Я знаю про нього геть усе, крім того, де він народився, хто були його батьки і де він взяв свої перші гроші. А юного Гертона вигнали, наче неоперене пташа!» [1, с. 35]. Хоча речення і є точним відповідником оригіналу і не спотворює ідею, яку було закладено в англійський варіант, звучить воно наче калька, грубий і явний переклад, в той час як має виглядати насамперед природньо і звично для читача. Чітке, майже дослівне слідування структурі оригінального тексту є головною проблемою перекладу Е. Євтушенко.

У варіанті О. Андріяш можна зустріти іншу помилку – занадто явні трансформації, що можуть спотворювати оригінальний авторський стиль. Наприклад, одним з моментів, коли читач може побачити Хіткліфа більш людяним, стає його відчайдушний плач до привида Кетрін, коли він

благаючи її «прийти», залучає короткі слова та прості влучні дієслова: «Come in! come in! Cathy, do come. Oh do – once more!» [3, с. 19]. О. Андріяш перекладає його речення як «Прийди! Кеті, прийди до мене. Зринь – ще хоч раз!» [2, с. 35], де не досить доречною є трансформація «Oh do» оригіналу у «зринь», адже, по-перше, це порушує повтор слова come та додає значення «піднесення» для Кетрін, яке не можна розгледіти у варіанті оригіналу. Говорячи про переклад художнього тексту необхідно пам'ятати про дві полярні помилки, що можуть виникнути, а саме сліпе слідування структурі речення оригіналу або перевантаженість перекладацькими трансформаціями, що може спричинити втрату того значення, яке було вкладене у текст оригіналу і тим самим спотворювати авторський стиль твору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бронте, Е. Буремний перевал [Текст] / Е. Бронте; [пер. з англ. Е. Євтушенко]. – К. : Знання, 2009. – 182 с.
2. Бронте, Е. Буремний перевал [Текст] / Е. Бронте; [пер. з англ. О. Андріяш]. – К. : Країна мрій, 2019. – 334 с.
3. Brontë, E. Wuthering Heights [Text] / Emily Brontë; [ed. by R. J. Dunn]. – N. Y. : W. W. Norton & Company, 2002. – 464 p.